

دکتر منصور شکبیا:

ضرورت بهبود وضعیت بهداشتی و درمانی مردم استان

▲ مریم تهوُری / مالاریا
خوش خیم، مالاریا فالسیپاروم، وبا، فلج اطفال و تب کنگو از جمله بیماری‌های عفونی است که همواره شهروندان سیستان و بلوچستانی را به‌دلیل همجواری با ۲کشور پاکستان و افغانستان تهدید می‌کند. مشکلی که به گفته رئیس دانشگاه علوم پزشکی زاهدان با حمایت دولت و افزایش امکانات و جذب نیروهای متخصص به حداقل می‌رسد.

منصور شکبیا، رئیس دانشگاه علوم پزشکی زاهدان در گفت‌وگو با خبرنگار ایران با اشاره به این بیماری‌ها گفت: بیماری‌های عفونی از جمله بحران‌های حوزه بهداشت و سلامت استان به‌شمار می‌رود که بیشتر از کشورهای همسایه وارد می‌شوند. مالاریا یکی از این بیماری هاست که به ۲ گروه مالاریای خوش خیم و مالاریای فالسیپاروم تقسیم شده است که اغلب نوع دوم این بیماری کشنده است. این در حالیست که بر اساس آمار به دست آمده ۶۰ درصد این بیماری از طریق کشورهای همسایه شیوع پیدا می‌کند. در واقع برخی از افرادی که به این کشورها سفر می‌کنند و به‌خصوص برخی از مهاجران پاکستانی به مالاریا مبتلا هستند و باعث شیوع این بیماری در میان همشهریان مان می‌شوند. او در این ارتباط تأکید می‌کند که بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده در سال جاری مالاریای فالسیپاروم به‌طور کامل ریشه کن خواهد شد. شکبیا اظهار داشت: باید در سایه حمایت‌های دولت، با برنامه‌ریزی، تقویت نیروهای انسانی و تأمین بودجه مورد نیاز این برنامه‌ها را پیش ببریم. در این زمینه حتی نیاز است تا به استان‌های همجوار در کشورهای همسایه که امکانات بهداشتی ضعیفی دارند برای مبارزه با این بیماری‌ها کمک شود تا احتمال شیوع بیماری مالاریا را تا جایی که ممکن است به حداقل برسانیم.

وی در ادامه با اشاره به بیماری وبا گفت: وبا بیماری عفونی دیگری است که بیشتر از طریق مهاجران کشورهای همسایه منتقل می‌شود. این بیماری از طریق آب شرب آلوده منتقل می‌شود از این رو برای کنترل این مسئله باید منابع آبی و شرب استان مورد بررسی قرار گیرد. به‌خصوص این بیماری در میان روستاییانی که امکان استفاده از آب شرب بهداشتی ندارند بیشتر بروز می‌کند از این رو انتظار می‌رود که برای لوله کشی آب شرب مناطق محروم برنامه‌ریزی جدی انجام شود. رئیس دانشگاه علوم پزشکی زاهدان همچنین با اشاره به اینکه با پیگیری مراکز بهداشت و درمان منطقه در ۱۰ سال گذشته بیماری فلج اطفال به حداقل رسیده است گفت: به دلیل عملکرد درخشان استان در این زمینه و اجرای واکسیناسیون در ۲ نوبت که هرساله در طرحی خانه به خانه برای حدود ۳۵۰هزار کودک زیر ۵ سال اجرا می‌شود از طریق سازمان بهداشت جهانی هم مورد تقدیر قرار گرفت. اما تب کنگوبیماری دیگری است که شکبیا به آن اشاره کرد و اظهار داشت: تب کشنده کنگو از طریق دام‌هایی که از کشورهای همسایه به استان وارد می‌شود شیوع پیدا می‌کند. در حقیقت هنگامی که افراد دام‌هایی که مبتلا به این ویروس هستند را ذبح می‌کنند به این بیماری مبتلا و بیشتر مواقع جان خود را از دست می‌دهند به همین دلیل به نظر می‌رسد با توجه به اینکه این ویروس پس از ۴ تا ۵ ساعت از ذبح دام به‌خود خود از بین می‌رود باید دام‌ها در کشورهای همسایه ذبح شوند و سپس به کشورمان وارد شوند تا در این زمان این بیماری از بین برود.

وی همچنین رسیدگی به نیازهای ساداران از جمله تأمین مکمل‌های غذایی مانند مولتی ویتامین، آهن و... را از مهم‌ترین برنامه‌های برای کاهش مرگ و میر مادران استان دانست و گفت: در این زمینه طرح‌های مختلفی مانند طرح آهن باری را در دستور کار داریم که به حمایت‌های جدی نیاز است. همچنین باوجود اینکه با پیروزی انقلاب در زمینه تأمین نیازهای درمانی و بهداشتی در استان شاهد جهش قابل توجهی بودیم هنوز از استانداردها فاصله داریم و به نظر می‌رسد با تکمیل مراکز درمانی در حال ساخت و تجهیز بیمارستان‌های ساخته شده می‌توان بخشی از این کاستی‌ها را بر طرف کرد که امیدواریم در سفر استانی رئیس جمهوری به این موارد هم توجه ویژه‌ای شود.

سیستان و بلوچستان در یک نگاه

سایه شوم خشکسالی و ریزگردها

بر سر شهروندان استان

یک‌هزار و ۵۰۰ کیلومتر مرز آبی و خاکی با ۲ کشور پاکستان و افغانستان دارد و در شرق با استان‌های هرمزگان و کرمان و از شمال با خراسان جنوبی همسایه است. به گفته کارشناسان زیست‌محیطی، مشکل خشکیدن دریاچه هامون به عنوان یکی از آسیب‌های ملی و حتی منطقه‌ای در کنار معضلات مشابه همچون دریاچه ارومیه تاکنون کمتر بازتاب داشته است و این آسیب آنچنان بر اقلیم زیستی جنوب شرق کشور تأثیر منفی گذاشت که تأثیر آن بر سایر بخش‌های اقتصادی و اجتماعی به راحتی ملموس و مشهود است.

آنطور که مسئولان محیط‌زیست استان می‌گویند، خشک شدن هامون در مساحتی حدود ۶ هزار کیلومتر مربع در ناحیه کویری و بیابانی شرق کشور علاوه بر از بین رفتن بسیاری از گونه‌های گیاهی و جانوری و بیکار شدن نزدیک به ۱۰۰ هزار بهره‌بردار بخش کشاورزی و شیلات، باعث افزایش ریزگردها و غلظت گرد و غبار در نیمی از طول سال شده است.

به گفته «خسرو افسری» مدیرکل حفاظت محیط زیست سیستان و بلوچستان، استاندارد جهانی ریزگردها در هر مترمکعب هوا ۱۵۰ میکروگرم تعیین شده اما سطح غلظت ذرات معلق در هوای شهرهای زاهدان، زابل، هیرمند، زهک، هامون و نیمروز واقع در شمال و مرکز سیستان و بلوچستان معمولاً بین ۶ تا ۳۰ برابر میزان استاندارد و در حد بحران تا ۲۰۰ روز در سال است.

این وضع جوی بویژه برای سالمندان،

کشاورزی استان در دوره خشکسالی را بویژه در منطقه سیستان، اجرای طرح لوله کشی و انتقال آب بوسیله لوله به مزارع کشاورزی می‌دانند. کمبود منابع آبی، هدر رفتن زیاد آب، اجرای طرح لوله کشی و انتقال بوسیله لوله به مزارع و طرح آبیاری نوین برای زمین‌های کشاورزی بسیار ضروری اعلام شده است. طبیعت چهار فصل سیستان و بلوچستان در شمال تولیداتی همچون غله، انگور، هندوانه، خربزه و علوفه در مناطق مرکزی زردالو، الو، انار و انگور منحصر به فرد و در جنوب میوه‌های استوایی و گرمسیری بویژه موز، انبه، گواوا، چیکو، برنج، علوفه، سبزی و صیفی جات را مازاد بر نیاز استان تولید می‌کند. جنوب سیستان و بلوچستان به دلیل نزدیکی به خط استوا و تأثیرپذیری از بادهای اقیانوسی با ریزش باران‌های سیل آسای موسمی و فصلی روبه‌روست که اگر ولی در سبب غذایی مردم سیستان و بلوچستان جایی ندارد. افزایش ذرات معلق در هوا همچنین باعث ایجاد برخی سموم، کاهش دید و اثرات نامطلوب بر تمامی اکوسیستم، کاهش و توقف رشد گیاهان و مشکلات تنفسی در انسان و حیوان می‌شود. استمرار پدیده خشکسالی، رعایت نکردن حق آبه ایران از رود هیرمند توسط افغانستان، حرکت شن‌های روان و خشک شدن دریاچه هامون، از مهمترین علل افزایش ریزگردها در جنوب شرق ایران است. کارشناسان می‌گویند، جریان‌سازی آب به سمت تالاب هامون، اجرای طرح‌های بیابانزدایی مانند ناهلکاری، توسعه فضای سبز، ساخت کمربند سبز در اطراف شهرها و مالچ پاشی نقش مهمی در کاهش اثرات تخریبی ریزگردها دارد.

■ **صنعت و معدن**

سیستان و بلوچستان فاقد صنایع بزرگ است و صنایع کوچک نیز به دلایل متعدد آسیب‌پذیر هستند. کارخانه بافت بلوچ ایران‌شهر که زمانی افزون بر ۲هزار و ۵۰۰ نفر در آن مشغول به‌کار بودند،

■ **دومین تولیدکننده خرماي کشور**

با وجود مشکلات و خشکسالی‌های پی‌درپی، کشاورزی و دامداری بزرگ‌ترین منبع در آمد مردم سیستان و بلوچسان است و این استان دومین تولیدکننده خرماي کشور با تولید سالانه بیش از ۱۷۰ هزار تن محصول مرغوب است اما از داشتن صنایع تبدیلی این محصول محروم است. آنطور که گفته می‌شود، خشکسالی‌های مستمر به بخش کشاورزی استان خسارت زیادی وارد کرده است.

کارشناسان، از جمله راهکارهای نجات

ایران

zahedan@irpri.ir

صاحب امتیاز: خبرگزاری جمهوری اسلامی

سرپرست روزنامه ایران در سیستان و بلوچستان: محمد شکوهی‌فر
خ امام - بین طاقانی و آزادی - روبه‌روی صندوق قرض‌الحسنه توحیدیه - پ ۳
تلفن: ۰۷۷۳۰۳۲۶
تایمر: ۰۴۳۷۷۳۲۶
لیتوگرافی و چاپ: موسسه فرهنگی، مطبوعاتی ایران
تلفن: ۰۸۸۷۳۸۳۱۰

خبر

مدیرکل امور بانوان و خانواده استانداری سیستان و بلوچستان در گفت‌وگو با ایران:

ارتقای سطح سلامت زنان در اولویت قرار دارد

▲ **مریم همتی**

مدیرکل امور بانوان و خانواده استانداری سیستان و بلوچستان با اشاره به اینکه ارتقای جایگاه و توانمندسازی زنان یکی از رویکردهای دولت تدبیر و امید است، گفت: با روی کار آمدن دولت اعتدال، امید به رفع مشکلات حوزه زنان افزایش یافته است. دکتر لیلیا کدخدایی در گفت‌وگو با ایران افزود: انتصاب معاون استاندار و دو فرماندار زن برای نخستین بار در سیستان و بلوچستان نشان از اعتماد دولت تدبیر و امید به توانمندی‌های زنان در حوزه‌های مدیریتی دارد.

وی همچنین با اشاره به سفر دکتر روحانی به سیستان و بلوچستان درباره مهمترین مشکلات حوزه زنان در این استان خاطر‌نشان کرد: ارتقای سطح سلامت زنان استان، کاهش مرگ و میر مادران، افزایش امکانات بهداشتی برای بهبود وضع بهداشتی زنان و کودکان همچنان در اولویت قرار دارد.

کدخدایی با تأکید بر اینکه ایجاد نشاط و امید در جامعه بویژه در میان زنان، نقش مهمی در سلامت خانواده و جامعه دارد، نبود بوسنان ویژه بانوان، سالن‌های ورزشی و مجتمع‌های فرهنگی را از جمله نیازهای اساسی زنان این استان دانست و تأکید کرد: متأسفانه جای خالی این امکانات در مرکز استان مشاهده می‌شود چه برسد به دیگر شهرستان‌های سیستان و بلوچستان که می‌تواند با توجه ویژه دولت تدبیر و امید شاهد ایجاد امکانات ورزشی و فرهنگی برای زنان این استان باشیم.

مدیر کل امور بانوان و خانواده استانداری سیستان و بلوچستان همچنین با بیان اینکه بر اساس قانون، تولد، ازدواج، طلاق و فوت باید در دفاتر رسمی ثبت شود، نبود دفاتر ثبت ازدواج در برخی مناطق سیستان و بلوچستان را از دیگر مشکلات مهم این استان دانست و گفت: ثبت نشدن ازدواج و طلاق در برخی مناطق استان مشکلات حقوقی زیادی را برای زنان و کودکان ایجاد می‌کند که رفع این مشکل و جلوگیری از آسیب‌های ناشی از آن از دیگر خواسته‌های زنان در این منطقه به‌شمار می‌ود.

وی به ازدواج با اتباع بیگانه در استان و ایجاد مشکلات حقوقی ناشی از آن به‌عنوان دیگر مشکلات اشاره کرد و افزود: ازدواج زنان با اتباع بیگانه در این استان و صادر نشدن شناسنامه برای فرزندان آنها مشکلات عدیده‌ای هم در زمینه حقوقی و هم در زمینه بهره‌مندی از امکانات آموزشی ایجاد کرده است.

کدخدایی همچنین با اشاره به اینکه توانمندی‌های زنان سیستان و بلوچستان در عرصه‌های علمی، بالا بودن نرخ بیکاری زنان را از دیگر مشکلات دانست و ادامه داد: با وجود اینکه نرخ سواد دانشگاهی در میان دختران و زنان سیستان و بلوچستان بالاست اما متأسفانه فرصت‌های شغلی قابل قبولی برای دختران و زنان تحصیل کرده وجود ندارد. وی گسترش مراکز آموزشی به‌منظور بهره‌مندی دختران از تحصیل بازمانده را از دیگر خواسته‌های زنان این استان دانست و گفت: به دلیل وسعت و پراکندگی شهرهای استان، توزیع امکانات آموزشی چندان متوازن نبوده بنابراین لازم است با توسعه متوازن امکانات آموزشی شرایط ادامه تحصیل بازمندگان از تحصیل در جای جای استان فراهم شود.

وی همچنین از برگزاری نشست مشترک جمعی از منتخبین زن استان در عرصه‌های مختلف با معاون رئیس جمهوری ایران در امور زنان و خانواده و تشریح مشکلات حوزه زنان خبر داد.

نگاه

جاذبه‌های بی نظیر گردشگری سیستان و بلوچستان

شاید در نگاه عده‌ای سیستان و بلوچستان سرزمینی فاقد جذابیت‌های دیدنی منصور شود اما این استان چشم اندازهای فوق‌العاده بدیع و کم‌نظیر دارد که به سبب بکر و دست نخورده ماندن، فرصت خوبی برای تمام گردشگران بویژه جست‌وجوگران سرزمین‌های ناشناخته، فراهم آورده است.

منظائر زیبایی حوزه آبریز هامون و هیرمند در شمال سیستان و بلوچستان، ارتفاعات تفتان چهارمین قله بلند ایران در مرکز استان و رودخانه‌های پرآب، باغ‌های موز، انبه، چیکو، گواوا و سایر میوه‌های استوایی، شالیزار، نخيلات خرما و سواحل کنارک و چابهار در کنار صنایع دستی و صیادی در جنوب این خطه از میهن اسلامی، خودنمایی می‌کند. در کنار این مزیت‌ها وجود آثار تاریخی مانند شهر سوخته که کهن‌ترین علوم و تمدن‌های بشری همچون جراحی چشم به عنوان یکی از آثار چند هزارساله در آن کشف شده است، فقط گوشه‌ای از جاذبه‌های باستانی و تاریخی سیستان و بلوچستان است.

دهانه غلامان، کوه خواجه، تپه‌های کرکو، کوه تفتان، قبرستان‌های قدیمی، قلعه‌های تاریخی سام، ناصری، خاش، سب، سرباز، چهل دختر، دزک، آتشکده کرکوه، تخت عدالت، سکوه، روستای کشیک، قبرستان اسپیدز، دریای عمان، گل فشان‌ها و چشمه‌های آب گرم یا کوگردی، کوه‌های مینیاتوری و جنگل‌های حرا سیستان و بلوچستان را به بهشتی برای گردشگران و حتی پژوهشگران تبدیل کرده است. به گفته مسئولان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری سیستان و بلوچستان، حدود ۱۰ هزار اثر تاریخی، باستانی و طبیعی در این استان وجود دارد که تاکنون بیش از ۳هزار اثر آن ثبت و یک هزار و ۶۵۰ مورد در فهرست آثار ملی جای گرفته است. شهر باستانی سوخته با افزون بر ۵هزار سال قدمت دستی سیستان و بلوچستان در رشته‌های سوزن دوزی، حصیربافی، سفالگری، گلیم بافی و خامه دوزی با توجه به داشتن مؤلفه‌های خلاقیت و نوآوری همراه با حفظ اصالت اثر، مهر اصالت ملی دریافت کرده‌اند.

سسیب‌زمینی، گوجه فرنگی، گوجه فرنگی، سیمان سفید، پمپ آب، کنسرو لوبیا، کولر آبی، نمک، کلنن اب، قیر، زغال سنگ، پخچال و... می‌شود.

■ **بازارچه مرزی کوهک**

بازارچه مرزی کوهک که در ۵ کیلومتری روستای کوهک از توابع بخش بزم پشت سراوان در محدوده فنی کشی شده و از سال ۷۵ فعالیت تجاری خود را آغاز کرده و دارای اقلام صادراتی نظیر نخود خام، گریس، خرما، آهن قراضه، پارافین است.

■ **بازارچه مرزی جالق**

بازارچه مرزی جالق هم در ۱۵ کیلومتری بخش جالق قرار دارد که براساس مصوبه طرح توسعه توازن منطقه‌ای استان جانمایی شده و در زمینی به مساحت ۱۰ هکتار با تأسیسات ساختمان اداری، تجاری در سال ۸۵ افتتاح شد و از نیمه دوم همان سال شروع به فعالیت کرد. اقلام عمده صادراتی آن نیز نوشابه و خرما می‌شود.

■ **بازارچه مرزی گمشاد**

بازارچه مرزی گمشاد در روستای گمشاد واقع در بخش میانکنگی قرار دارد که و در سال ۸۶ راه‌اندازی و شروع به فعالیت کرده است. اقلام عمده صادراتی این بازارچه نیز شامل رب گوجه فرنگی، شکلات، کیک، نوشابه و آبلیمو می‌شود.

■ **بازارچه مرزی ریمدان**

بازارچه مرزی ریمدان نیز در حوزه شهرستان چابهار واقع شده است. این بازارچه در سال ۸۴ پس از استقرار گمرک و ثبت نام از غرفه‌داران فعال شد. از این بازارچه اقلامی نظیر پاپ، آهن قراضه و سبب درختی صادر می‌شود.

